

Pan

W odpowiedzi na maila w sprawie interpretacji statutu PZŁ przedstawiam następujące stanowisko w sprawie.

Zgodnie z § 53 pkt 8 statutu PZŁ, dalej jako „statut”, do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia koła łowieckiego należy uchwalanie wysokości wpisowego, składek członkowskich i innych opłat wnoszonych przez członków na rzecz koła, a także sposobu i terminu ich uiszczania. W pierwszej kolejności należy rozważyć, czy postanowienie to jest zgodne z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz.U. z 2013 r. poz. 1226), dalej jako „P.ł.”. W art. 32 ust. 4 P.ł., określającym katalog spraw przekazanych do uregulowania w statucie PZŁ, ustawodawca wymienił bowiem jedynie sposób ustanawiania składek członkowskich oraz wpisowego na rzecz PZŁ i koła łowieckiego (pkt 7). Użycie przez ustawodawcę w przywołanym przepisie wyrażenia „w szczególności” sugeruje, że katalog ten ma charakter otwarty, co z kolei umożliwi nadanie kołom łowieckim w statucie uprawnienia do ustanawiania innych opłat na rzecz koła niż wpisowe i składki członkowskie. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z art. 35 ust. 1 P.ł. działalność PZŁ, którego koła łowieckie są podstawowym ogniwem organizacyjnym (art. 33 ust. 1), jest finansowana z funduszy własnych, wpisowego, składek członkowskich, zapisów i darowizn oraz dochodów z działalności gospodarczej. Przepis ten nie wymienia zatem „innych opłat na rzecz koła” jako źródeł finansowania działalności PZŁ, co sugeruje, że katalog spraw przekazanych do unormowania w statucie, innych niż wymienione w art. 32 ust. 4 P.ł., nie jest dowolny. Z drugiej zaś strony nie można pominąć art. 33 ust. 2 P.ł., zgodnie z którym koła łowieckie posiadają osobowość prawną i ponoszą odpowiedzialność za swoje zobowiązania. W świetle tego przepisu powstaje pytanie, czy koła łowieckie nie powinny mieć jednak możliwość ustanawiania nie tylko składek członkowskich, lecz także innych opłat na rzecz koła, w szczególności w sytuacji, gdy składki i majątek koła nie pozwalają na pokrycie wszystkich jego zobowiązań lub kosztów działalności. Kwestia określania przez walne zgromadzenie koła łowieckiego innych opłat na rzecz koła budzi zatem w obowiązującym stanie prawnym istotne wątpliwości.

Niezależnie od tych wątpliwości podkreślenia wymaga, że wyrażenie „na rzecz koła” należy, zgodnie z jego potocznym znaczeniem, rozumieć jako „na korzyść koła, dla koła, dla dobra koła”.¹ Z tego względu § 53 pkt 8 statutu należałoby zatem rozumieć jedynie jako uprawnienie do ustanawiania przez walne zgromadzenie opłat przeznaczonych na pokrycie kosztów działalności koła, w tym kosztów prowadzenia gospodarki łowieckiej. Za niedopuszczalne należałoby natomiast uznać nakładanie na podstawie tego przepisu opłat o charakterze dyscyplinującym/represyjnym za naruszenie obowiązków członkowskich, np. kar za niewykonanie odstrzałów. Opłaty takie zbliżone są bowiem w swojej istocie do kar

¹ Zob. S. Dubisz (red.), Uniwersalny słownik języka polskiego PWN, tom P – Ś, Warszawa 2008, s. 1111.

dyscyplinarnych. Tymczasem Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 6 listopada 2012 r., K 21/11, stwierdził, że pojęcie deliktu dyscyplinarnego, katalog sankcji dyscyplinarnych, zasady wymierzania sankcji dyscyplinarnych, podmioty prowadzące postępowanie dyscyplinarne i procedurę tego postępowania powinny być uregulowane w ustawie. Wprawdzie Trybunał uznał, że pewne sankcje o charakterze wewnątrzorganizacyjnym – np. odebranie odznaczeń łowieckich – mogą być uregulowane przepisami wewnętrznymi, to jednocześnie podkreślił, że charakteru takiego nie mają sankcje ingerujące w prawa majątkowe członka PZŁ.²

Mając na uwadze powyższe należy uznać, że koła łowieckie nie są uprawnione do nakładania na członków opłat o charakterze sankcji dyscyplinarnych, w szczególności za niewykonanie pozyskania, o ile nie wynika to z przepisów P.ł. Należy podkreślić, że P.ł. w obowiązującym brzmieniu nie przewiduje takich opłat. Warto także zauważyć, że Sejm uchwalił 12 grudnia 2013 r. ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (ustawa została podpisana przez Prezydenta RP i wejdzie w życie po upływie 2 miesięcy od dnia jej ogłoszenia). Nowelizacja ta wykonuje przywołany powyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego i określa ramy prawne postępowania dyscyplinarnego wobec członków PZŁ. I tak zgodnie z art. 35b ust. 1 P.ł., dodanym przez nowelizację, członek PZŁ będący osobą fizyczną podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za przewinienie łowieckie polegające na:

- 1) naruszeniu ustawy i wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych;
- 2) naruszeniu statutu lub innych uchwał organów Polskiego Związku Łowieckiego;
- 3) wykonywaniu polowania w sposób sprzeczny z etyką łowiecką.

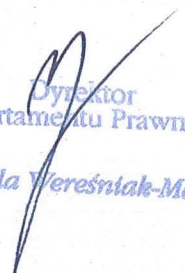
Tymczasem z żadnego z przepisów P.ł. ani z wydanych na jego podstawie rozporządzeń nie wynika, że członkowie kół łowieckich mają obowiązek pozyskania zwierzyny w ilościach określonych przez zarządcę lub dzierżawcę koła łowieckiego, w szczególności wykonania w 100% udzielonego im upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego. Co więcej, już sama nazwa „upoważnienie” wskazuje, że dokument ten uprawnia, a nie zobowiązuje, do pozyskania zwierzyny w ilości, gatunku i płci w nim określonych. Trudno także uznać, że obowiązek taki wynika ze statutu oraz Zbioru zasad etyki i tradycji łowieckich. § 11 pkt 7 statutu nakłada bowiem na członka PZŁ jedynie obowiązek przestrzegania obowiązujących zasad dotyczących prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej z uwzględnieniem zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych. Z kolei pkt 8 Zasad etyki łowieckiej mówi o polowaniu na gatunki łowne w terminach i liczbie określonych planem hodowlano-łowieckim, a nie o polowaniu w liczbach wynikających z upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, co sugeruje, że chodzi w nim o polowanie w terminach polowań na poszczególne gatunki oraz niepozyskiwanie większej ilości zwierzyny niż wynika to z rocznego planu łowieckiego.³ Nawet gdyby jednak uznać, że skoro założenia rocznego planu łowieckiego przekładane są m.in. na upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, to pkt 8 Zasad etyki łowieckiej odnosi się także do tych upoważnień i tym samym niezrealizowanie przez myśliwego przyznanych mu odstrzałów narusza zasady etyki łowieckiej, to podkreślenia wymaga, że sankcja za takie przewinienie łowieckie powinna zostać wymierzona przez sąd dyscyplinarny. Warto w tym miejscu zauważyć, że wprowadzony ww. nowelizacją art. 35c nie przewiduje kar dyscyplinarnych o charakterze finansowym. Tym bardziej zatem za

² Tekst wyroku dostępny jest pod linkiem: <http://trybunal.gov.pl/rozprawy/wyroki/art/4687-prawo-lowieckie-postepowanie-dyscyplinarne-prawo-do-sadu/s/k-2111/>, stan na 21.02.2014 r.

³ Dokument dostępny pod linkiem: http://src.pzlow.pl/wp-content/uploads/2013/08/zbior_zasad_Etyki.pdf, stan na 21.02.2014 r.

niedopuszczalne można uznać ustanawianie przez walne zgromadzenie koła łowieckiego sankcji finansowych za niewykonanie odstrzałów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że powyższa opinia jest opinią Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska i nie jest wiążąca dla innych podmiotów lub organów. Mając na uwadze, że statut stanowi akt wewnątrzorganizacyjny zasadne wydaje się zasięgnięcie opinii PZŁ w przedmiotowej sprawie.

Dyrektor
Departamentu Prawnego
Izabela Weresniak-Masri

Do wiadomości:

- Pani Nina Dobrzyńska, Dyrektor Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody w Ministerstwie Środowiska